

**POEMES
I CANÇONS**

LLUÍS LLACH

PRÒLEG

HAN passat els anys, i també hi han passat moltes coses. Aquella “Nova Cançó” que, a la seva manera i en unes condicions amargues, començava a foradar el silenci implacable de la Dictadura, ha esdevingut ja una mica d’història: un fragment de resistència antifranquista i de reivindicació catalana. L’episodi —unes veus, unes guitarres, uns poemes— ha tingut una eficàcia política que encara no sabem valorar com cal. I continua tenint-ne, malgrat tot. Si la temptativa s’iniciava entre la modèstia i les catacumbes, no tardà a descobrir-se necessitada per una esperança vasta, popular, i el procés de la seva implantació fou una peripècia victoriosa, finalment victoriosa, amb unes repercussions que ningú no s’esperava. Els obstacles van ser oprobiosos: una censura alerta, vetos, multes, discriminació sistemàtica en les antenes d’abast multitudinari. De fet, era lògic que fos així: els funcionaris del “règim” van adonar-se ràpidament amb quin enemic s’encaraven. Algunes d’aquestes postergacions no han deixat de mantenir-se. Però, al capdavant, la “Nova Cançó” va cobrir un espai important en la lluita per la llibertat i per la re-conscienciació nacional de la nostra gent.

Avui, una part de la “Nova Cançó” dels principis se’ns ha convertit en arqueologia emotiva. Els “Setze Jutges” peoners s’han autojubilat gairebé tots: havien obert un camí, i això és el seu mèrit. Els supervivents de la colla primitiva són els qui, més enllà de la bona voluntat instintiva, podien accedir a un grau d’influència i genèricament de “professionalització” ben —o bastant— vàlid. No cal citar noms. Lluís Llach, per exemple, és l’últim dels “Setze Jutges”: l’últim a incorporar-s’hi, si no vaig errat. Llach